

Gépi látás

Dokumentáció

Készítette: Káldy Kristóf (R9ZHPM)

A tárgy hallgatói beadandójának egy rendszámfelismerő programot választottam. Ennek feladata ideális esetben egy tetszőleges bemeneti képen a fellelhető rendszám pozíciójának meghatározása, és a rajta található karakterek felismerése. Kimenatként a talált rendszámot kapjuk meg szöveges adatként és az eredeti képet, amelyen egy színes téglalapot helyezkedik el a rendszám körül.

A projekt Python-ban készült, a Standard Library-n(os, glob, timeit) túl szükséges még az OpenCV és a NumPy nevű könyvtárak telepítése.

➤ `pip3 install opencv-python numpy`

A NumPy segítségével a képeket többdimenziós tömbökként lehet kezelni, az OpenCV feladata pedig a képfeldolgozás mellett például a rendszámfelismerés template matching-gel.

A kép előkészítésének menete:

```
# beolvassa a lehetséges képet az alfa csatorna eldobásával
➤ img_original = cv2.imread(image, 1)
# szürkeárnyalatossá teszi a képet
➤ img_gray = cv2.cvtColor(img_original, cv2.COLOR_BGR2GRAY)
# megnöveli a kontrasztot
➤ img_contrast = cv2.convertScaleAbs(img_gray, alpha = 1.25, beta = 0)
# küszöbértékelés
➤ thresh = cv2.threshold(img_contrast, 0, 255, cv2.THRESH_OTSU)
# kontúrvonalak keresése
➤ contours = cv2.findContours(thresh, cv2.RETR_LIST, cv2.CHAIN_APPROX_SIMPLE)
```


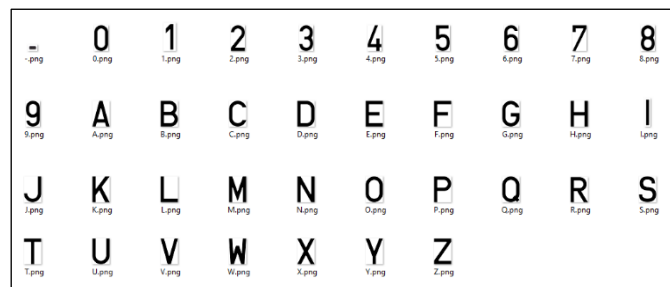
Balról-jobbra, fentről-lefelé: eredeti kép, szürkeárnyalat, megnövelt kontraszt, küszöbértékelés, kontúrozás

A megtalált kontúrokat először megszűri (eldobja aminek területe túl kicsi/túl nagy vagy nem eléggé téglalap alakú), így már viszonylag nagy pontossággal megtalálható a rendszámtábla.

- `for contour in contours:`
- `(x, y, w, h) = cv2.boundingRect(contour)`
- `area = w * h`
- `if ((2000 < area < 50000) and (w >= h * 2) and (w <= h * 6)):`

Ezt követően a megmaradt ROI-kat (Region Of Interest) fix méretűre átméretezi és template matching-gel karakterfelismerést végez rajtuk.

A magyar rendszámtáblák betűtípusa HUN-DIN 1451, így telepítettem ezt a betűtípust és a kötőjelről, minden számról illetve nagybetűről készítettem egy képet.

A kód elején a `glob` modul segítségével betöltődnek a karakterek képei egy listába, amelyen később egy `for` ciklussal megyünk végig, hogy egymás után mindegyikkel elvégezhető legyen a template matching.

- `for character in characters:`
- `char = cv2.imread(character)`
- `res = cv2.matchTemplate(possible_plate, char, cv2.TM_CCOEFF_NORMED)`
- `threshold = 0.9`
- `loc = np.where(res > threshold)`

A fenti kódrészlet működése részletezve:

1. beolvas egy karaktert (képként)
2. végig csúsztatja a karaktert a lehetséges rendszámtáblán
3. hasonlóságot keres, minél jobban egyezik annál nagyobb számot rendel hozzá (0-1 között)
4. ha a hasonlóság értéke megüti a megadott küszöbértéket elmentjük az adott képszakaszt

Valójában azonban nem egy kép, hanem csak a bal felső pixelének koordinátái kerülnek elmentésre a `loc` változóba, ezért ahhoz, hogy kirajzolhassuk a képre a talált karakterek helyét, további számításokra lesz szükség:

- `(width, height) = char.shape[::-1]`
- `for point in zip(*loc[::-1]):`
- `top_left = point`
- `bottom_right = (point[0] + width, point[1] + height)`
- `cv2.rectangle(possible_plate, top_left, bottom_right, (0,0,255), 1)`

Megfelelő találat esetén egy számláló, ami a talált karakterek számát tárolja megnő 1-el, továbbá a talált karakter neve és az oszlopának sorszáma is eltárolódik a `found_characters` nevű listába. A név megállapításához az `os` modul `path` függvényét használom:

```
➤ for point in zip(*loc[::-1]):
➤     name = str(path.basename(character)).split(".")[0]
➤     col = point[0]
➤     found_characters.append((name, col))
```

Az elmentett karakterek azonban így ABC sorrendben vannak, még oszlop szerint sorba kell őket rendezni. Ecélból készítettem egy algoritmust ami mindig visszaadja a kapott változó második elemét, ami ebben az esetben az oszlop sorszáma. Ezt a Python saját lista rendezőjében kulcsként megadva növekvő sorba rendezhetjük a karaktereket:

```
➤ def secondElement(element):
➤     return element[1]
➤ found_characters.sort(key = secondElement)
```

Ekkor már csak az összehasonlítás van hátra, hogy a teljes rendszámot felismerte-e a program. Ezt úgy automatizáltam, hogy a bemeneti kép neve a rendszám, ami a képen található és a karakterek nevének beolvasásához hasonlóan itt is az `os.path.basename` függvényt használom.

Ezután egy formázáson esik át a kimeneti string. Abban az esetben, ha egy karaktert nem sikerült felismerni, a helyére egy helykitöltő karakter kerül, így a végeredmény jobban értelmezhető. Ehhez végigmegy a program a talált rendszámon és összehasonlítja azt a várt rendszámmal, ahol eltérést talál oda `'_'` kerül.

Az így megformázott kimenetet felhasználva pedig könnyen meghatározható mely karakterek nem lettek felismerve az egyes képeken. Ezeket egy külön listába gyűjtöm az alábbiak szerint:

```
➤ for i, exp_char in enumerate(expected_plate):
➤     if (exp_char != formatted_plate[i] and exp_char not in
        characters_not_found):
➤         characters_not_found.append(exp_char)
```

Tehát ha egy karakter hiányzik a talált rendszámból és még nem lett a listába helyezve, akkor behelyezi. A program végén aztán a `sorted()` függvényt felhasználva sorba rendeződik ez a lista.

Az egyes rendszám táblák megtalálásához szükséges időt is méri a program. Ehhez a `timeit` modul `default_timer` függvényét használom, a végeredmény másodpercben van, 2 tizedes jegyre kerekítve:

```
➤ start_time = timeit.default_timer()
➤ [...]
➤ stop_time = timeit.default_timer()
➤ runtime = round(stop_time - start_time, 5)
```

Tesztelés

A program tesztelésére két mód létezik. Az egyik a manuális, amely során a felhasználónak kell gombnyomással lépkednie a képek között. Ilyenkor minden egyes alkalommal megjelenik a bemeneti kép, rajta a talált rendszám pozíciója, külön ablakban a rendszámon felismert karakterek, illetve kiíratásra kerül a megformázott rendszám és a megtalálásához szükséges idő.

Tesztképek:


```
Várt rendszám: NLE-003  
Talált rendszám: NLE-003  
Rendszám sikeresen felismerve!  
Számítási idő: 0.17 másodperc
```

A program sikeresen felismerte az NLE-003 rendszámot


```
Várt rendszám: EZVAN-9  
Talált rendszám: EZVA_ _  
A rendszám felismerése sikertelen!  
Számítási idő: 0.07 másodperc
```

Az N és a 9-es karaktereket nem ismerte fel

A második tesztelési mód az automatikus. Ebben az esetben a felhasználó nem látja a képeket az egyes lépések során, így nem is tud köztük lépkedni, rögtön az összesítésre ugrik, amint befejeződött az összes kép feldolgozása. Itt látható milyen százalékban ismerte fel a rendszámokat (sorrendben: a teljes rendszámot felismerte, legalább a karakterek felét felismerte, legfeljebb a karakterek felét ismerte fel, egy karaktert sem ismert fel), illetve a fel nem ismert karakterek sorba rendezve. Látható, hogy a számokat jóval nagyobb arányban nem sikerül felismernie, mint a betűket.

Tesztkép:

```
-----  
Összes kép száma: 20 db  
Ebből:  
- 100 %-os találat: 10 db (50.0%)  
- >50 %-os találat: 17 db (85.0%)  
- <50 %-os találat: 3 db (15.0%)  
- 0 %-os találat: 1 db (5.0%)  
Fel nem ismert karakterek:  
-, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, B, C, D, E, I, K, N, R  
-----
```

Felhasználói leírás:

A program futtatása előtt célszerű beállítani a futtatási módot(automatikus/manuális). Ezt jelenleg a `STEP_BY_STEP` változó `True/False` értékre állításával lehet megtenni.

Amennyiben a manuális módot indítottuk el a program futtatása után rögtön megjelenik az első beolvasott kép és a rajta talált rendszám. Ez után bármelyik billentyűt lenyomva automatikusan továbblép a következő fájlra, és így tovább amíg végig nem ér az összesen. Ekkor egy összesítő sikerességi kimutatás jelenik meg, amely tartalmazza a felismerési százalékot, illetve a fel nem ismert karakterek listáját.

Automatikus módban a felhasználó számára nem jelennek meg a feldolgozott képek, csupán el kell indítani a programot, megvárni a lefutását és megjelenik a sikerességi kimutatás.

A használt tesztképek a forráskód mellett lévő images nevű mappában találhatóak JPG fájlkiterjesztésben.

Felhasznált weboldalak:

- <https://pyimagesearch.com/>
- <https://stackoverflow.com/>
- <https://docs.opencv.org/3.4/index.html>
- <https://answers.opencv.org/questions/>